

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md, www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 26 octombrie 2022

Nr. ASS-65

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018 și Hotărârea Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 17.02.2022,
în conformitate cu prevederile Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013,
analizând notificarea intenției de acordare a măsurii de sprijin privind scutirea de la plata dividendelor aferente anului 2021 pentru Societatea pe acțiuni „Moldtelecom” (în continuare - S.A. „Moldtelecom”), parvenită de la Agenția Proprietății Publice, prin intermediul Sistemului informațional automatizat ”Registrul ajutoarelor de stat” cu nr. 00758 din 03.08.2022, materialele anexate și nota examinatorului

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURII

1. Agenția Proprietății Publice, în baza art. 8 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013, a notificat intenția acordării măsurii de sprijin a ajutorului de stat S.A. „Moldtelecom”, cu anexarea formularului general de notificare a ajutorului de stat.
2. Notificarea a devenit efectivă în data de 29.08.2022.
3. Comunicatul privind examinarea notificării a fost plasat pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței la data de 29.08.2022, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (2²) din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și în conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURII DE SPRIJIN

- a) Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
- b) Legea nr. 121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice.
- c) Legea nr.1134 din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni.
- d) Hotărârea Guvernului nr. 110 din 23.02.2011 cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cota de participare a statului și al întreprinderilor de stat.
- e) Hotărârea Guvernului nr. 902 din 06.11.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice.

4. Prin aplicarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 110 din 23.02. 2011 *cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cota de participare a statului și al întreprinderilor de sta*, ce constau în scutirea de la plata dividendelor sau defalcărilor în bugetul de stat, profitul net se utilizează pentru investiții în vederea dezvoltării producției întreprinderii, cu capitalizarea obligatorie a acestora (majorarea capitalului social în mărimea scutirii acceptate) și/sau acoperirea pierderilor din anii precedenți.

5. Conform art. 4 alin. (3) din Legea nr. 1134 din 02.04.1997 *privind societățile pe acțiuni*, profitul net poate fi utilizat în următoarele scopuri: a) acoperirea pierderilor din anii precedenți; b) formarea capitalului de rezervă; c) plata recompenselor către membrii consiliului societății și ai comisiei de cenzori; d) investirea în vederea dezvoltării producției; e) plata dividendelor; precum și pentru f) alte scopuri, în corespundere cu legislația și cu statutul societății.

6. Potrivit pct.2 al Hotărârii Guvernului nr.110/2011, proiectele hotărârilor de Guvern ce țin de scutirea de la plata dividendelor sau defalcărilor în bugetul de stat vor fi elaborate de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, la propunerile argumentate ale ministerelor și altor autorități administrative centrale, înaintate până la 25 martie a anului următor celui gestionar.

7. Totodată, conform pct. 2¹ al Hotărârii Guvernului nr.110/2011, la elaborarea proiectului hotărârii de Guvern, Ministerul Economiei și Infrastructurii va examina doar propunerile însoțite de decizia Plenului Consiliului Concurenței privind măsura de sprijin acordată de către minister sau autoritatea administrativă centrală în cazurile prevăzute de art.8 alin.(1) din Legea nr.139 din 15.06.2012 *cu privire la ajutorul de stat*.

III. BENEFICIARIII MĂSURII DE SPRIJIN

8. Beneficiarul intenției de acordare a măsurii de sprijin este S.A.,„Moldtelecom”, IDNO 1002600048836, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 10, MD-2001. Fondatorul și unicul acționar al S.A. „Moldtelecom” este statul reprezentat de Agenția Proprietății Publice.

9. Societatea pe acțiuni „Moldtelecom” este o entitate de interes public care a fost constituită prin reorganizarea Întreprinderii de Stat „Moldtelecom” (certificatul înregistrării de stat nr.10202534 din 15.04.1993).

10. Activitatea de bază a S.A. „Moldtelecom” constituie prestarea serviciilor de telefonie fixă, internet la puncte fixe și mobile, telefonie mobilă și televiziune digitală, servicii furnizate atât persoanelor fizice, cât și întreprinderilor, inclusiv instituțiilor statului.

11. Conform Nomenclatorului național al infrastructurii critice, aprobat prin Hotărârii Guvernului nr.701 din 11.07.2018 *pentru aprobarea Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice*, rețeaua de telecomunicații a S.A. „Moldtelecom” este clasificată ca obiectiv al infrastructurii critice – „obiectiv de importanță vitală din domeniul administrației publice, tehnologiei informației și comunicațiilor electronice și poștale, de infrastructură, din sistemul informațional al țării în ansamblu, din infrastructura complexului militar și de apărare al organelor de forță, de perturbarea sau distrugerea căruia poate provoca un impact negativ pentru siguranța, securitatea, bunăstarea socială și economică a statului, pierderi de servicii esențiale, pericol pentru viața, sănătatea oamenilor și efecte negative asupra mediului”.

IV. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN

12. Măsura de sprijin constă în intenția de scutire a S.A. „Moldtelecom” de la plata dividendelor în bugetul de stat a unei părți din profitul net obținut în anul 2021, în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 110 din 23.02.2011 *cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cotă de participare a statului și al întreprinderilor de stat*.

13. În vederea acordării măsurii de sprijin, în temeiul art. 5 lit. c) din Legea nr. 136/2017 *cu privire la Guvern* și pct.6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902/2017, Agenția Proprietății Publice a elaborat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la scutirea unor societăți pe acțiuni de plata dividendelor și a unor întreprinderi de stat de la defalcări din profitul net obținut în anul 2021, în care se prevede scutirea de plata dividendelor aferente anului 2021 pentru S.A. „Moldtelecom”.

14. Agenția Proprietății Publice, care exercită funcția de deținător de acțiuni și administrează pachetul de acțiuni al statului din S.A. „Moldtelecom”, va asigura adoptarea în cadrul consiliilor de administrație ale întreprinderilor de stat și adunărilor generale extraordinare ale acționarilor societăților comerciale indicate în pct.1 al deciziei cu privire la utilizarea profitului net în mărime nu mai mică de 85 % pentru investirea în vederea dezvoltării producției, cu majorarea capitalului social în mărimea scutirii acceptate.

15. Intenția de acordare a măsurii de sprijin a fost cauzată de depistarea unor vulnerabilități grave care prezintă un risc sporit pentru asigurarea funcționalității neîntrerupte a rețelelor, a serviciilor publice de comunicații electronice și asigurarea continuității funcționării acestora.

16. Întru asigurarea unui nivel de securitate corespunzător riscului identificat și prevenirea sau minimizarea impactului incidentelor de securitate asupra utilizatorilor și rețelelor este eminent necesar de a se construi o serie de noduri de rezervă similare celor existente la sediul central al societății, separate geografic, care vor avea ca scop sporirea fiabilității rețelei și garantarea continuității furnizării serviciilor.

17. În contextul instabilității regionale care poate pune în pericol securitatea fizică și logică a rețelelor critice de comunicații electronice, în sarcina S.A. „Moldtelecom” a fost setat obiectivul de a menține și asigura securitatea informațională a obiectivelor strategice ale statului, de a identifica și întreprinde măsuri suplimentare menite să minimizeze riscurile aferente prestărilor de servicii, riscuri ce se referă, în special, la atacuri cibernetice, dar și fizice, inclusiv armate asupra sistemului de securitate al rețelei.

18. Astfel, ca rezultat al examinării tuturor proceselor s-a stabilit că în caz de dezastru, care eventual ar afecta nodul central din mun. Chișinău, S.A. „Moldtelecom” nu ar fi capabilă să continue prestarea serviciilor de voce și acces la Internet pe teritoriul întregii țări.

19. Întru asigurarea unui nivel de securitate corespunzător riscului identificat și prevenirea sau minimizarea impactului incidentelor de securitate, s-a propus construcția unor serii de noduri de rezervă similare celor existente la sediul central al societății, separate geografic, care vor avea ca scop sporirea fiabilității rețelei și garantarea continuității furnizării serviciilor.

20. Acțiunile necesare pentru asigurarea securității informaționale au fost prevăzute în *Planul de acțiuni pentru realizarea Cap.V al direcțiilor prioritare de dezvoltare a S.A „Moldtelecom” pentru anii 2022-2024*, aprobat prin Decizia Consiliului Societății nr.11/21 din 15.06.2022.

V. EVALUAREA MĂSURII PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

21. Conform pct.17 din *Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat, astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*, ajutoarele de stat ca fiind „ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri [...], în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”.

22. Articolul 107 alineatul (1) din tratat nu se aplică atunci când statul acționează „prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică”, ca exemplu *Hotărârea Curții de Justiție din 16 iunie 1987, Comisia/Italia, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283*, atunci când [...din recunoașterea faptului că statul poate acționa fie prin exercitarea competențelor publice, sau prin desfășurarea activităților economice de natura industrială sau comercială prin oferirea de servicii, bunuri sau mărfuri].¹

23. Se poate considera că o entitate acționează prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică în cazul în care activitatea respectivă face parte din funcțiile esențiale ale statului sau este legată de acele funcții, prin natura sa, prin obiectivul său și prin normele care se aplică în cazul acesteia. În general, activitățile care fac parte în mod intrinsec din prerogativele autorității oficiale și care sunt exercitate de stat nu constituie activități economice, cu excepția cazului în care statul membru în cauză a decis să introducă mecanisme de piață. Acest fapt indică asupra neîntrunirii criteriului de avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață.

24. Potrivit articolului 107 alineatul (1) din tratat, prevederile legislației cu privire la ajutorul de stat nu se aplică atunci când statul acționează „prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică” sau în cazurile în care entitățile publice acționează „în calitatea lor de autorități publice”, în cazul respectiv, statul, - Republica Moldova acționează prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică, activitatea de asigurare a infrastructurii rețelilor critice de comunicații electronice, acestea făcând parte din funcțiile esențiale de asigurare a securității informaționale. Prin urmare, activitățile care sunt legate de exercitarea prerogativelor de putere publică nu au un caracter economic care să justifice aplicarea normelor de concurență.

25. Având în vedere faptul că intenția acordării măsurii de sprijin are ca scop realizarea prerogativelor statului, în special, securitatea informațională a instituțiilor statului, iar acțiunile care sunt exercitate de stat nu sunt activități cu caracter economic, se constată că scutirea S.A. „Moldtelecom” de la plata dividendelor în bugetul de stat a unei părți din profitul net obținut în anul 2021 nu afectează concurența și nu riscă să distorsioneze mediul concurențial normal.

VI. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

26. Conform art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere RM-UE, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

¹ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01)

27. Potrivit *Hotărârii Curții de Justiție din 19 ianuarie 1994, SAT/Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7* (cazul Companiei Aeriene SAT Ltd și Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene (Eurocontrol)), în pct.30 se relatează că, în ansamblu, activitățile Eurocontrol, prin natura lor, scopul lor și normele cărora le sunt supuse, sunt legate de exercitarea competențelor de control și supraveghere a spațiului aerian, care sunt de obicei cele ale unei autorități publice. Ele nu sunt de natură economică care să justifice aplicarea regulilor de concurență din tratat².

28. Iar conform *Hotărârii Curții de Justiție din 24 octombrie 2013 ECLI:EU:C:2013:682*, pct. 56, prin acordarea unui ajutor, un stat membru urmărește, prin definiție, alte obiective decât rentabilitatea mijloacelor acordate unei întreprinderi care îi aparține, trebuie să se considere că aceste mijloace sunt, în principiu, acordate de stat prin exercitarea prerogativelor sale de putere publică³.

29. Ca rezumat, se concluzionează că măsura de sprijin are ca scop realizarea prerogativelor statului și va contribui la menținerea securității informaționale a instituțiilor statului, minimizării riscurilor aferente prestărilor de servicii, riscuri ce se referă, în special, la atacuri cibernetice, dar și fizice, inclusiv armate asupra sistemului de securitate al rețelei.

Reieșind din constatările expuse, ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art. 41 alin. (1) lit. k) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. Scutirea S.A. „Moldtelecom” de la plata dividendelor în bugetul de stat a unei părți din profitul net obținut în anul 2021, *nu constituie ajutor de stat* în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.

2. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Agenției Proprietății Publice.

3. Partea dispozitivă a prezentei decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU

Președinte

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61992CJ0364&qid=1664457789685>

³ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=143551&pageIndex=0&doclang=RO&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3820284>